

di 29 sep, wo 30 sep,
do 01 okt & vr 02 okt
20.00 Concertzaal

DE GOLDBERG— VARIATIES, BWV988

Anne Teresa De Keersmaeker /
Pavel Kolesnikov

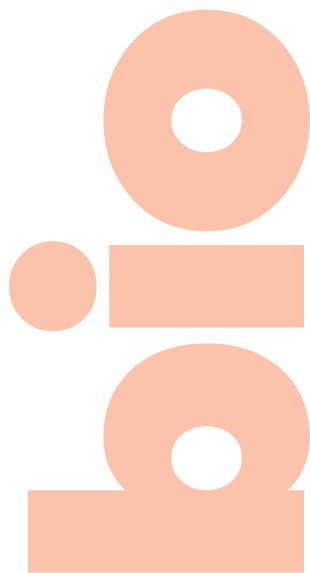
— CONCERT —
— GEBOUW —
— BRUGGE —

Biografieën

Anne Teresa De Keersmaeker (BE) maakte haar eerste choreografie *Asch* in 1980. Twee jaar later ging *Fase, Four Movements to the Music of Steve Reich* in première. In 1983 richtte De Keersmaeker het dansgezelschap Rosas op, tijdens de creatie van *Rosas danst Rosas*. Met Rosas creëerde ze een omvangrijk oeuvre dat gebruikmaakt van muzikale structuren en partituren uit verschillende tijdperken, van oude muziek tot hedendaagse composities en popmuziek. Haar choreografische praktijk ontleent ook vormelijke principes aan de geometrie, wiskundige schema's, de natuur en sociale structuren, resulterend in een unieke kijk op de beweging van het lichaam in tijd en ruimte.

Pavel Kolesnikov (RU) werd in Siberië geboren in een familie van wetenschappers. Hij studeerde tien jaar lang viool en piano en koos uiteindelijk voor de piano, met studies in Moskou, Londen en de Muziekkapel van Koningin Elisabeth in Brussel. Momenteel woont en werkt hij in Londen. In 2012 was hij laureaat van de Honens International Piano Competition. Hij geeft solorecitals en treedt op met verschillende orkesten over de hele wereld. Hij wordt geroemd om zijn intelligentie, sensitiviteit en muzikaliteit, met een diepe en delicate klankgevoeligheid.

Cast en credits

COPRODUCTIE CONCERTGEBOUW

Anne Teresa De Keersmaeker:

choreografie & dans

Pavel Kolesnikov: piano

Alain Franco: muzikale samenwerking

Diane Madden: choreografische assistentie

Minna Tiikkainen: decor & licht

Alban Moraud: geluid

Martine Lange: artistieke assistentie

Anne Van Aerschot: artistieke coördinatie & planning

Marlies Jacques: technisch directie

Heide Vanderieck: coördinatie kostuums

Emmanuelle Erhart: naaister

Emma Zune: kledster

Max Adams, Bram Geldhof, Michael Smets: techniek

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Goldbergvariaties, BWV988 (1741)

productie: Rosas

coproductie: Wiener Festwochen, Concertgebouw Brugge, De Munt / La Monnaie (Brussel), Théâtre de la Ville à Paris - Théâtre du Châtelet (Paris), Internationaal Theater Amsterdam / Julidans, Sadler's Wells (Londen), Montpellier Danse met dank aan Takeshi Sakai, Anke Loh, Kees Van Houten, Leen Decin, Cynthia Loemij, Jacob Storer

Deze productie wordt gerealiseerd met de steun van de Tax Shelter van de Belgische Federale Overheid, in samenwerking met Casa Kafka Pictures Tax Shelter empowered by Belfius.

Rosas wordt ondersteund door de Vlaamse Gemeenschap en door de stichting BNP Paribas.

—
KLAVIER   DANS   HUISARTIEST

Het verleden de toekomst in werpen

De Goldbervariaties, BWV988 van Anne Teresa De Keersmaeker en Pavel Kolesnikov

De afgelopen jaren ging choreografe Anne Teresa De Keersmaeker zich steeds vaker en intensiever bezighouden met het werk van Johann Sebastian Bach. De componist is al meer dan 40 jaar een belangrijke muzikale *compagnon de route*, maar ze achtte zichzelf lange tijd niet rijp en ervaren genoeg om de diepte en complexiteit van zijn oeuvre choreografisch recht te doen. Samen met de jonge Russische pianist Pavel Kolesnikov waagt ze zich nu aan een ander meesterwerk van Bach: de *Goldbervariaties*, een muzikaal bouwwerk dat vanuit enkele eenvoudige bouwstenen een fascinerend en veelkleurig universum opbouwt.

In het lange overzicht van De Keersmaekers 40-jarige carrière als choreograaf staan maar weinig solo's. Met *Violin phase*, onderdeel van haar debuut *Fase*, leerde ze zichzelf choreograferen, en die rol bleef ze tot twee jaar geleden altijd zelf dansen. Twintig jaar na haar debuut nam ze in *Once* opnieuw de maat van zichzelf als choreograaf én als danser. Na *Keeping Still part 1*, waarin ze haar bezorgdheid rond ecologie voor het eerst in haar werk scherp stelde, is er nu *De Goldbervariaties, BWV988*. Gecreëerd rond haar 60e verjaardag is dit opnieuw een hoogst persoonlijk markeringspunt, waarin ze put uit haar choreografisch archief en de toekomst tegemoet kijkt. Deze solo is een nieuw visitekaartje waarmee ze de komende jaren de wereld in wil trekken.

De Keersmaeker begon aan de solo te werken terwijl ze in New York bezig was aan de choreografie voor de musical *West Side Story*, geasissteerd door onder anderen Liz Kinoshita. In de gehuurde studio kon ze niet

- Samen met de jonge Russische pianist Pavel Kolesnikov waagt Anne Teresa De Keersmaeker zich aan *De Goldbervariaties van haar muzikale compagnon de route Bach*.
- De solo werd gemaakt in bijzondere omstandigheden: deels in een gehuurde studio in New York, deels alleen in een studio op het platteland.
- De Keersmaeker verwerkt in de verschillende variaties elementen uit haar dansverleden en -toekomst.

vertrekken van een van de geometrische vloerpatronen die de subtekst vormen van zo veel van haar choreografieën, en moest ze op zoek naar andere bronnen voor beweging en structuur. Haar choreografie-assistente Diane Madden, die bijna 40 jaar samenwerkte met Trisha Brown, daagde haar uit om meer vanuit improvisatie te werken en op zoek te gaan naar lichtheid en speelsheid. De uiteindelijke choreografie is zoals altijd een vastgelegde schriftuur, maar valt op door zijn veelkleurigheid en frisheid, alsof het allemaal ter plekke wordt bedacht en uitgevoerd. Kort nadat ze weer in Brussel was neergestreken, brak de coronacrisis los, waardoor De Keersmaeker een tijdlang moederziel alleen in een kleine studio op het platteland moest werken, terwijl de podiumkunstenwereld bruusk tot stilstand kwam en alle communicatie via

'Een zoektocht naar mijn eigen dansen en bewegen van de voorbije veertig jaar'

— Anne Teresa De Keersmaeker over *De Goldbervariaties, BWV988*

digitale kanalen verliep – twee dingen die ingaan tegen alles waar dans volgens De Keersmaeker voor staat. Pavel Kolesnikov kon pas heel kort voor de avant-première begin juli naar Brussel komen, zodat ook de werkrelatie met de muzikant, doorgaans een traag en intensief proces dat gebaseerd is op een gezamenlijke diepte-analyse van de partituur en het spelen ervan, een heel ander karakter kreeg, met ruimte voor eerder poëtische associaties die de choreografie een andere weg opstuurden.

In de *Goldbervariaties* construeert Bach op basis van de baslijn van de openingsaria een bouwwerk van 30 variaties, waarin hij verschillende technieken ontvouwt en toepast op een breed palet aan stijlen. Een strakke onderliggende regie ordent de opeenvolging van toonaarden en intervallen, maar laat evengoed plaats voor verrassingen zoals de integratie van twee volkse melodieën in de laatste variatie en de nevenschikking van ingetogen en vrolijke passages. De strakke en complexe getallenstructuur die het geheel in al zijn diversiteit bij elkaar houdt, fascineert niet alleen musicologen maar ook de choreografe, die in haar werk vaak wiskundige en geometrische rasters gebruikt om bewegen, hun evoluties en

combinaties met elkaar te verbinden. In deze solo neemt ze echter voor een deel afstand van de innige omarming met de muziek, en zoekt ze vaker de 'décalage' op: dans en muziek lopen niet altijd synchroon, en Bachs baslijn die de variaties structureert, vindt ditmaal geen pendant in een basis-dansfrase die parallel aan de muzikale frase wordt ontwikkeld. De choreografie is gegrond in een verzameling van geometrische oriëntaties van het lichaam, die onafhankelijk van de muzikale ontwikkeling ontvouwd worden doorheen de verschillende lichaamsdelen en doorheen de ruimtes, als een *leitmotiv* dat opduikt en weer verdwijnt.

Bachs polyfone klaviermuziek zit vol canons en andere figuren die één danseres op de scène onmogelijk kan belichamen. De Keersmaeker koos daarom voor een ander soort van lagen, door haar eigen verleden naar vandaag te halen en naar de toekomst te katapulteren. In de solo zitten verschillende bewegingscitataten van iconische werken als *Fase*, *Bartók of Drumming*, maar ook elementen die verwijzen naar recenter werk als *Golden Hours of de Brandenburg Concertos*. Maar de solo is allerminst een *best-of* van 40 jaar Rosas: het dansmateriaal, ontdaan van de strakke structuren waarin het choreografisch was ingebed, toont zich in zijn contrasten, wordt grondstof voor een zoektocht naar nieuwe paden en naar het onvoorspelbare, waarbij een minimale beweging kan overgaan in een disco-move, die op zijn beurt abrupt onderbroken wordt door een moment van algehele verstillung. Pavel Kolesnikov en Bach worden hier de reisgezellen van de choreografe-danseres: nu eens lopen ze gelijk op, dan weer dwalen ze lichtjes af of neemt een van hen het voortouw, maar steeds in een continue dialoog.

— Steven De Belder

(bronnen: interview van Jan Vandenhouwe met Anne Teresa De Keersmaeker en Pavel Kolesnikov; Rudi Laermans: 'I dance that I danced', Bojana Cvejic: 'Leave taking, homecoming')

Voor het leven in beeld

Het komende seizoen laten we je niet alleen horen hoe de natuur klinkt of inspireert, maar we laten je het ook graag zien in verschillende expo's en installaties.

© Peter De Bruyne

© Randall Casar

Tentoonstelling Aline Héau

vr 11.09.2020 – zo 15.11.2020

Aline Héau is een Franse fotograaf en seizoenskunstenaar van het Concertgebouw in 2020-2021. Haar foto's zijn het resultaat van cyanotypie, een oud, traditioneel procédé, dat ze toepast op glas, van oudsher een fotografisch medium. De bescheiden onderwerpen die tegen de plaat worden gedrukt, onthullen vervolgens de schoonheid van hun vorm en laten een afdruk na in Pruisisch blauw. Elke stap van het proces, van het verzamelen van specimens, de fotosensibilisatie van het glas, tot de afdruk waar het licht doorheen gaat, draagt bij tot de creatie van dit subtiele portret van de natuur. Meer op concertgebouw.be/seizoenskunstenaar

De fabelachtige stad

vanaf vr 11 sep 2020

Wetenschappers trekken aan de alarmbel: de biodiversiteit krimpt aan een steeds sneller tempo. Onze leefomgeving dreigt de komende jaren drastisch te veranderen. Hoe ziet de relatie van de mens tot de natuurlijke omgeving eruit, nu we steeds meer in een stedelijke omgeving wonen? Hoe is de relatie tussen mens en dier in de loop van een eeuw veranderd? Voor *De fabelachtige stad* trekken geluidskunstenaar Ruben Nachtergaele en schrijver Eva De Groot de stad in om uitzonderlijke verbindingen tussen mens en dier vast te leggen in zes audioportretten. Illustrator Randall Casar vangt de magie daarvan in een reeks bijzondere beelden.

concertgebouw.be/fabels-podcasts

Let it bee

vr 11 sep 2020 – wo 30 jun 2021

Het gaat niet goed met de bijen. Een tekort aan voedsel en het gif dat we gebruiken in de landbouw en in onze tuinen is nefast voor hen. Volgens Albert Einstein hebben we nog vier jaar te leven mocht de bij uitsterven. Zij zorgt immers voor de bestuiving van planten en is zo een onontbeerlijke schakel in de voedselketen. Met het fundraising-project *Let it bee* steunen we Aculea, de gewestelijke wilde bijen en wespen werkgroep van Natuurpunt. Draag een centje bij in ruil voor zaadzakjes en bloembollen – meteen ook voedsel voor de bijen dus. Een weelderige tuin – zonder pesticiden – helpt de biodiversiteit en zo de bijen, vogels, egels én onszelf. **Alle info in de Expobox en op concertgebouw.be**

© Peter De Bruyne

ROSAS

HUISARTIEST

'Sinds 2009 steunt het Concertgebouw als coproducent het parcours van Rosas en bestaat er tussen ons een trouw en evenwichtig partnerschap.'

Lees alles over Rosas en onze andere huisartiesten op www.concertgebouw.be/huisartiesten

© Hugo Glendinning

In de kijker

DONDERDAG

29 OKT 2020

18.00 & 21.00 Concertzaal scène

© David Samyn

Retour Amont ECCE

Met *Retour Amont* formuleert ECCE een antwoord op de lockdown. Claire Croizé & Etienne Guilloteau staan na meer dan vijf jaar achter de schermen, opnieuw (noodgedwongen) zelf op de planken. Een dialoog over wat samen zijn betekent, wat essentieel is en wat de toekomst in petto kan hebben.

DINSDAG

10 NOV 2020

20.00 Concertzaal

© Louis Clément da Costa

Triptych Peeping Tom

Triptych bundelt drie stukken die Peeping Tom tussen 2013 en 2017 maakte met Nederlands Dans Theater. Een donkere wereld waaruit de personages enkel met hun virtueuze danstaal kunnen ontsnappen. Verwacht je aan acrobatie, suspense en humor.

Laat weten wat je van de voorstelling vond op

 ConcertgebouwBrugge
 @concertgebouwbr

info & tickets +32 70 22 12 12 — In&Uit: 't Zand 34, Brugge

concertgebouw.be